Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

20. svibnja 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Granična kontrola, azil i imigracija – Politika azila – Direktiva 2013/32/EU – Zajednički postupci za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite – Zahtjev za međunarodnu zaštitu – Razlozi za nedopuštenost – Članak 2. točka (q) – Pojam ‚naknadni zahtjev' – Članak 33. stavak 2. točka (d) – Odbacivanje od strane države članice zahtjeva za međunarodnu zaštitu kao nedopuštenog zbog odbijanja prethodnog zahtjeva koji je dotična osoba podnijela u trećoj državi koja je s Europskom unijom sklopila sporazum o kriterijima i mehanizmima za određivanje države nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u jednoj od država stranaka tog sporazuma – Konačna odluka koju je donijela Kraljevina Norveška"

U predmetu C-8/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Upravni sud u Schleswig-Holsteinu, Njemačka), odlukom od 30. prosinca 2019., koju je Sud zaprimio 9. siječnja 2020., u postupku

L. R.

protiv

Bundesrepublik Deutschland,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras (izvjestitelj), predsjednik vijeća, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe, suci,

nezavisni odvjetnik: H. Saugmandsgaard Øe,

tajnik: M. Krausenböck, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 3. prosinca 2020.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Bundesrepublik Deutschland, A. Schumacher, u svojstvu agenta,

– za njemačku vladu, J. Möller i R. Kanitz, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, u početku G. Wils, A. Azéma i M. Condou-Durande, potom G. Wils, A. Azéma i L. Grønfeldt, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. ožujka 2021.,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL 2013., L 180, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 249. i ispravci SL 2020., L 76, str. 38. i SL 2020., L 415, str. 90.) u vezi s člankom 2. točkom (q) te direktive.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe L. R. i Bundesrepublik Deutschland (Savezna Republika Njemačka) u pogledu zakonitosti odluke Bundesamta für Migration und Flüchtlinge – Außenstelle Boostedt (Savezni ured za migraciju i izbjeglice, stalna služba u Boostedtu, Njemačka; u daljnjem tekstu: Ured) kojom se odbacuje zahtjev dotične osobe za azil kao nedopušten.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2011/95/EU

3 U skladu s člankom 1. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te [o] sadržaj[u] odobrene zaštite (SL 2011., L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 248. i ispravak SL 2020., L 76, str. 37.), cilj je te direktive utvrditi standarde u pogledu kvalifikacije državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao korisnika međunarodne zaštite, jedinstvenog statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te u pogledu sadržaja odobrene zaštite.

4 Člankom 2. te direktive, naslovljenim „Definicije”, propisuje se:

„Za potrebe ove Direktive:

(a) ‚međunarodna zaštita’ znači status izbjeglice i status osobe kojoj je odobrena supsidijarna zaštita kako je definirana u točkama (e) i (g);

(b) ‚korisnik međunarodne zaštite’ znači osoba kojoj je odobren status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite kako su definirani u točkama (e) i (g);

(c) ‚Ženevska konvencija’ znači Konvencija o statusu izbjeglica sklopljena u Ženevi 28. srpnja 1951. [*Recueil des traités des Nations unies*, svezak 189., str. 150., br. 2545 (1954.)], [kako je] izmijenjena Protokolom [o statusu izbjeglica, sklopljenom u] New Yorku 31. siječnja 1967.;

d) ‚izbjeglica’ znači državljanin treće zemlje koji je, zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini, izbjegao iz svoje nacionalne države te nije u mogućnosti ili, zbog takvog straha, ne želi staviti se pod zaštitu te države, kao i osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan države prethodnog uobičajenog boravišta, a koja se zbog istih gore navedenih razloga, ili zbog takvog straha, ne želi vratiti u tu državu, te na koju se ne primjenjuje članak 12.;

(e) ‚status izbjeglice' znači priznavanje kao izbjeglice državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva od strane države članice;

f) ‚osoba koja ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu' znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja ne ispunjava uvjete za dobivanje statusa izbjeglice ali za koju se opravdano vjeruje da bi se dotična osoba, ako bi se vratila u svoju državu porijekla ili, ako se radi o osobi bez državljanstva, u državu prethodnog uobičajenog boravišta, bila izložena trpljenju ozbiljne nepravde kako je definirano člankom 15., i na koju se ne primjenjuje članak 17. stavci 1. i 2., te koja nije u mogućnosti ili, zbog takve opasnosti, ne želi staviti se pod zaštitu te države;

(g) ‚status supsidijarne zaštite' znači priznavanje, od strane države članice, državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva kao osobe koja ispunjava uvjete za supsidijarnu zaštitu;

(h) ‚zahtjev za međunarodnu zaštitu' znači zahtjev za zaštitu koji državi članici podnosi državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, a može se shvatiti kao traženje statusa izbjeglice ili supsidijarne zaštite, pri čemu podnositelj zahtjeva ne traži izrijekom drugu vrstu zaštite koja je izvan djelokruga ove Direktive, a koja se može zasebno tražiti;

[…]"

Direktiva 2013/32

5 Članak 2. točke (b), (e) i (q) Direktive 2013/32 glasi:

„Za potrebe ove Direktive:

[…]

(b) ‚zahtjev za međunarodnu zaštitu' ili ‚zahtjev' znači zahtjev državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za zaštitu od strane države članice za koju se smatra da traži status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite, a koja nije izričito zatražila drugu vrstu zaštite izvan područja primjene Direktive [2011/95] koja se može posebno primijeniti;

[…]

(e) ‚konačna odluka' znači odluka o tome priznaje li se državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite na temelju Direktive [2011/95] i u pogledu koje se ne može uložiti pravni lijek u okviru poglavlja V. ove Direktive, bez obzira na to je li podnositelju zahtjeva dozvoljeno ostati u konkretnoj državi članici do završetka postupka;

[…]

(q) ‚naknadni zahtjev' znači daljnji zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen nakon donošenja konačne odluke o prethodnom zahtjevu, uključujući slučajeve kada je podnositelj zahtjeva izričito povukao svoj zahtjev te slučajeve kada je tijelo odlučivanja odbacilo zahtjev nakon njegova prešutnog povlačenja u skladu s člankom 28. stavkom 1."

6 U skladu s člankom 33. stavkom 2. te direktive:

„Države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim samo ako:

(a) je druga država članica priznala međunarodnu zaštitu;

(b) se zemlja koja nije država članica smatra prvom zemljom azila podnositelja zahtjeva, u skladu s člankom 35.;

(c) se država koja nije država članica smatra sigurnom trećom zemljom za podnositelja zahtjeva, u skladu s člankom 38.;

(d) je zahtjev naknadni zahtjev, pri čemu ne postoje elementi ili utvrđenja u vezi razmatranja je li podnositelj zahtjeva koji ispunjava uvjete kao ovlaštenik međunarodne zaštite na temelju Direktive [2011/95], naveo ili podnio te nove elemente ili utvrđenja; ili

(e) uzdržavana osoba podnositelja zahtjeva podnese zahtjev nakon što su on ili ona, u skladu s člankom 7. stavkom 2., suglasni da će njegov ili njezin slučaj biti dio zahtjeva podnesenog u njegovo ili njezino ime, te ne postoje nikakva jamstva u vezi uzdržavane osobe koji bi opravdavali poseban zahtjev."

Uredba Dublin III

7 Na temelju članka 48. prvog stavka Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL 2013., L 180, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 108.; u daljnjem tekstu: Uredba Dublin III), tom je uredbom stavljena izvan snage Uredba Vijeća (EU) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje (SL 2003., L 50, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 37.), koja je pak zamijenila, u skladu sa svojim člankom 24., Konvenciju o određivanju države dogovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji su podneseni u jednoj od država članica Europskih zajednica [neslužbeni prijevod], potpisanu u Dublinu 15. lipnja 1990. (SL 1997., C 254, str. 1.; u daljnjem tekstu: Dublinska konvencija).

8 U poglavlju II. Uredbe Dublin III, naslovljenom „Opća načela i jamstva", članak 3. te uredbe, naslovljen „Pristup postupku za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu", u stavku 1. propisuje:

„Države članice razmatraju svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji podnese zahtjev na državnom području bilo koje države članice, uključujući granicu ili područje tranzita. Zahtjev razmatra samo jedna država članica i to ona koja je prema kriterijima iz poglavlja III. navedena kao odgovorna."

9 U poglavlju V. te uredbe njezin članak 18. stavak 1., naslovljen „Obveze odgovorne države članice", u stavku 1. propisuje:

„1. Odgovorna država članica u skladu s ovom Uredbom obvezna je da:

[…]

(c) pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29. ponovno prihvati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva koja je povukla zahtjev koji se razmatra i podnijela zahtjev u drugoj državi članici ili koja je na državnom području druge države članice bez dokumenta o boravku;

(d) pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29. ponovno prihvati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen i koja je zatražila međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici ili koja je na državnom području druge države članice bez dokumenta o boravku."

10 Člankom 19. stavkom 3. Uredbe Dublin III, naslovljenim „Prestanak obveza”, predviđa se:

„Obveze navedene u članku 18. stavku 1. točkama (c) i (d) prestaju kada odgovorna država članica može, na zahtjev da prihvati ili ponovno prihvati podnositelja zahtjeva ili drugu osobu iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d), utvrditi da je predmetna osoba napustila državno područje država članica u skladu s odlukom o vraćanju ili nalogom za udaljavanje koji su izdani nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva.

Zahtjev podnesen nakon provedenog udaljavanja smatra se novim zahtjevom koji zahtijeva novi postupak za određivanje odgovorne države članice.”

Sporazum između Unije, Islanda i Norveške

11 Sporazum između Europske zajednice i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za određivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azilom podnesenih u državi članici ili u Islandu ili u Norveškoj – Izjave (SL 2001., L 93, str. 40.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 23.; u daljnjem tekstu: Sporazum između Unije, Islanda i Norveške) odobren je u ime Zajednice Odlukom Vijeća 2001/258/EZ od 15. ožujka 2001. (SL 2001., L 93, str. 38.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 21.).

12 U skladu s člankom 1. tog sporazuma:

„1. [Republika] Island i [Kraljevina] Norveška provode odredbe Dublinske konvencije navedene u dijelu 1. Priloga ovom Sporazumu te odluka Odbora predviđenih člankom 18. Dublinske konvencije navedenih u dijelu 2. rečenog Priloga te ih primjenjuju u svojim zajedničkim odnosima i u odnosima s državama članicama podložno stavku 4.

2. Države članice primjenjuju pravila iz stavka 1., podložno stavku 4., a u odnosu na [Republiku] Island i [Kraljevinu] Norvešku.

[…]

4. Za potrebe stavaka 1. i 2., podrazumijeva se da se upute na ‚države članice’ u odredbama koje obuhvaća Prilog odnose na [Republiku] Island i [Kraljevinu] Norvešku.

[…]”

Njemačko pravo

AsylG

13 Članak 26.*bis* Asylgesetza (Zakon o pravu na azil) u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: AsylG), naslovljen „Sigurne treće zemlje”, glasi:

„1. Stranac koji je ušao na državno područje iz treće zemlje u smislu članka 16.*bis* stavka 2. prve rečenice Grundgesetza für die Bundesrepublik Deutschland (Temeljni zakon Savezne Republike Njemačke) (sigurna treća zemlja) ne može se pozivati na članak 16.*bis* stavak 1. Temeljnog zakona Savezne Republike Njemačke. […]

2. Osim država članica Europske unije, sigurne treće zemlje su države navedene u Prilogu I. […]”

14 Članak 29. AsylG-a, naslovljen „Nedopušteni zahtjevi”, glasi:

„1. Zahtjev za azil nije dopušten ako:

[…]

5. U slučaju naknadnog zahtjeva prema članku 71. ili ponovnog zahtjeva prema članku 71.*bis* ne mora se provesti drugi postupak za azil. […]”

15 Člankom 71.*bis* AsylG-a, naslovljenim „Ponovni zahtjev”, predviđa se:

„1. Ako stranac nakon neuspješnog okončanja postupka za azil u sigurnoj trećoj zemlji (članak 26.*bis*), na koju se primjenjuje zakonodavstvo [Unije] o nadležnosti za provedbu postupka za azil ili s kojom je Savezna Republika Njemačka o tome sklopila međunarodni sporazum, podnese zahtjev za azil (ponovni zahtjev) na državnom području, drugi postupak za azil provodi se samo ako je Savezna Republika Njemačka nadležna za provedbu postupka za azil i ispunjeni su uvjeti iz članka 51. stavaka 1. do 3. Verwaltungsverfahrensgesetza (VwVfG) (Zakon o upravnom postupku); za provjeru je odgovoran [Ured]. […]”

16 Prilog I. članku 26.*bis* AsylG-a sadržava sljedeće podatke:

„Norveška

Švicarska”

Glavni postupak i prethodno pitanje

17 L. R., iranski državljanin, podnio je 22. prosinca 2014. Uredu zahtjev za azil.

18 Razmatranjem tog zahtjeva utvrđeno je da je osoba L. R. već podnijela zahtjev za azil u Norveškoj.

19 Kraljevina Norveška je, postupajući povodom zahtjeva za prihvat osobe L. R., dopisom od 26. veljače 2015. obavijestila Ured da je dotična osoba 1. listopada 2008. podnijela zahtjev za azil norveškim tijelima, koji je odbijen 15. lipnja 2009., i da je 19. lipnja 2013. predana iranskim tijelima. Kraljevina Norveška odbila je prihvatiti osobu L. R. uz obrazloženje da je u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe Dublin III. njezina odgovornost prestala.

20 Ured je stoga ispitao zahtjev za azil osobe L. R. i, odlukom od 13. ožujka 2017., odbacio ga kao nedopušten na temelju članka 29. stavka 1. točke 5. AsylG-a. Ured je smatrao da je u smislu članka 71.*bis* AsylG-a riječ o „ponovnom zahtjevu” i da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 51. stavka 1. Zakona o upravnom postupku koji bi opravdali pokretanje novog postupka azila jer činjenice koje je osoba L. R. iznijela u prilog svojem zahtjevu nisu, u cjelini, vjerodostojne.

21 Osoba L. R. je sudu koji je uputio zahtjev podnijela tužbu protiv te odluke Ureda, kojom se traži, kao prvo, odobravanje statusa izbjeglice, podredno, „supsidijarne zaštite” i, podredno tomu, utvrđenje zabrane udaljavanja na temelju njemačkog prava. Rješenjem od 19. lipnja 2017. sud koji je uputio zahtjev, prihvativši zahtjev za privremenu pravnu zaštitu koji je podnijela osoba L. R., priznao je suspenzivni učinak te tužbe.

22 Sud koji je uputio zahtjev smatra da, kako bi mogao odlučiti o sporu koji je u tijeku pred njim, treba pojašnjenje o tome može li se zahtjev za međunarodnu zaštitu kvalificirati kao „naknadni zahtjev” u smislu članka 2. točke (q) Direktive 2013/32 kada prvi postupak u kojem je takav zahtjev bio odbijen nije proveden u drugoj državi članici Unije nego u trećoj zemlji, odnosno Norveškoj.

23 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da, iako odgovor na to pitanje u presudi Bundesverwaltungsgerichta (Savezni upravni sud, Njemačka) od 14. prosinca 2016. nije dan, on smatra da se o „naknadnom zahtjevu" u smislu članka 2. točke (q) Direktive 2013/32 može raditi ako je prvi postupak u kojem je prvi zahtjev za međunarodnu zaštitu dotične osobe bio odbijen proveden u drugoj državi članici.

24 Sud koji je uputio zahtjev priznaje da i iz teksta članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32, u vezi s njezinim člankom 2. točkama (b), (e) i (q), i iz opće strukture te direktive proizlazi da se zahtjev za međunarodnu zaštitu može kvalificirati kao „naknadni zahtjev" samo ako je „konačnu odluku" kojom je odbijen „prethodni zahtjev" istog podnositelja zahtjeva donijela država članica. Naime, iz članka 2. točaka (b) i (e) Direktive 2013/32 proizlazi da se takav „prethodni zahtjev", kao i konačna odluka donesena u odnosu na njega, mora odnositi na zaštitu dodijeljenu Direktivom 2011/95, koja je upućena samo državama članicama.

25 Međutim, sud koji je uputio zahtjev sklon je smatrati da Direktivu 2013/32 treba tumačiti šire u kontekstu pridruživanja Kraljevine Norveške zajedničkom europskom sustavu azila kao što to proizlazi iz Sporazuma između Unije, Islanda i Norveške. Točno je da Kraljevina Norveška nije vezana direktivama 2013/32 i 2011/95, ali je norveški sustav azila, kako s materijalnog tako i s postupovnog stajališta, istovjetan onomu predviđenom pravom Unije. Stoga bi bilo protivno cilju i svrsi zajedničkog europskog sustava azila, kao i pridruživanju Kraljevine Norveške tom sustavu, obvezati države članice da u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku vode cjelokupni prvi postupak azila.

26 U tim je okolnostima Schleswig-Holsteinisches Verwaltungsgericht (Upravni sud u Schleswig-Holsteinu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li nacionalni propis, prema kojem se zahtjev za međunarodnu zaštitu može odbaciti kao nedopušten naknadni zahtjev ako prvi postupak azila, koji nije bio uspješan, nije proveden u državi članici Unije nego u Norveškoj, u skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (d) i člankom 2. točkom (q) Direktive [2013/32]?"

O prethodnom pitanju

27 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 33. stavak 2. točku (d) Direktive 2013/32, u vezi s njezinim člankom 2. točkom (q), tumačiti na način da mu se protivi propis države članice koji predviđa mogućnost odbacivanja kao nedopuštenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u smislu članka 2. točke (b) te direktive, koji je toj državi članici podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva čiji je prethodni zahtjev za odobravanje statusa izbjeglice, podnesen trećoj zemlji koja provodi Uredbu Dublin III u skladu sa sporazumom između Unije, Islanda i Norveške, ta treća zemlja odbila.

28 Uvodno valja istaknuti da je sud koji je uputio zahtjev u zahtjevu za prethodnu odluku polazio od pretpostavke da se članak 33. stavak 2. točka (d) Direktive 2013/32, u vezi s njezinim člankom 2. točkom (q), primjenjuje na novi zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je državi članici podnesen nakon što što je u „konačnoj odluci" u smislu članka 2. točke (e) te direktive odbijen prethodni zahtjev, koji je isti podnositelj zahtjeva podnio drugoj državi članici. U svojim očitovanjima podnesenima Sudu njemačka vlada slaže se s takvim pristupom.

29 Suprotno tomu, Europska komisija u svojim očitovanjima podnesenima Sudu tvrdi da se novi zahtjev za međunarodnu zaštitu može smatrati „naknadnim zahtjevom" u smislu članka 2. točke (q) i članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32 samo ako je podnesen državi članici čija su nadležna tijela konačnom odlukom odbila prethodni zahtjev koji je podnio isti podnositelj zahtjeva.

30 Međutim, budući da se postavljeno pitanje odnosi na zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen državi članici nakon odbijanja prethodnog zahtjeva koji je isti podnositelj zahtjeva podnio trećoj državi koja je stranka Sporazuma između Unije, Islanda i Norveške, potrebno je samo utvrditi, kako bi se sudu koji je uputio zahtjev pružio koristan odgovor, predstavlja li takav zahtjev „naknadni zahtjev" u smislu članka 2. točke (q) i članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32.

31 Uz taj pridržaj, valja podsjetiti na to da, prema sudskoj praksi Suda, članak 33. stavak 2. Direktive 2013/32 taksativno nabraja situacije u kojima države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim (presuda od 19. ožujka 2020., Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, t. 29. i navedena sudska praksa).

32 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, samo članak 33. stavak 2. točka (d) Direktive 2013/32 može opravdati odbacivanje kao nedopuštenog zahtjeva poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku.

33 Ta odredba predviđa da države članice mogu odbaciti zahtjev za međunarodnu zaštitu kao nedopušten kad je riječ o naknadnom zahtjevu u kojem podnositelj nije naveo nove elemente ili činjenice kako bi se moglo utvrditi ispunjava li uvjete da bi mogao postati korisnik međunarodne zaštite na temelju Direktive 2011/95.

34 Pojam „naknadni zahtjev" definiran je u članku 2. točki (q) Direktive 2013/32 kao novi zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen nakon donošenja konačne odluke o prethodnom zahtjevu.

35 Ta definicija tako preuzima pojmove „zahtjev za međunarodnu zaštitu" i „konačna odluka", koji su također definirani u članku 2. te direktive u njegovim točkama (b) i (e).

36 Što se tiče, kao prvo, pojma „zahtjev za međunarodnu zaštitu" ili „zahtjev", on je definiran u članku 2. točki (b) Direktive 2013/32 kao zahtjev za zaštitu „koji je državi članici" podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva za koju se može smatrati da traži status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite u smislu Direktive 2011/95.

37 Stoga iz jasnog teksta te odredbe proizlazi da se zahtjev upućen trećoj državi ne može razumjeti kao „zahtjev za međunarodnu zaštitu" ili „zahtjev" u smislu navedene odredbe.

38 Kao drugo, kad je riječ o pojmu „konačna odluka", on je u članku 2. točki (e) Direktive 2013/32 definiran kao svaka odluka kojom se utvrđuje je li državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva odobren status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite na temelju Direktive 2011/95 i protiv koje se više ne može podnijeti pravni lijek u okviru poglavlja V. Direktive 2013/32.

39 Međutim, odluka koju je donijela treća država ne može biti obuhvaćena tom definicijom. Naime, Direktiva 2011/95, koja je upućena državama članicama i ne odnosi se na treće države, ne ograničava se na propisivanje statusa izbjeglice, kako je utvrđen međunarodnim pravom, odnosno Ženevskom konvencijom, već također utvrđuje status supsidijarne zaštite kojim se, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 6. te direktive, nadopunjuju pravila koja se odnose na status izbjeglice.

40 S obzirom na te elemente i bez obzira na zasebno pitanje primjenjuje li se pojam „naknadni zahtjev" na novi zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen državi članici nakon što je druga država članica konačnom odlukom odbila prethodni zahtjev, iz zajedničkog tumačenja točaka (b), (e) i (q) članka 2. Direktive 2013/32 proizlazi da se zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen državi članici ne može smatrati „naknadnim zahtjevom" ako je podnesen nakon što je podnositelju zahtjeva treća država odbila priznati status izbjeglice.

41 Stoga se na temelju postojanja prethodne odluke treće države kojom je odbijen zahtjev za priznavanje statusa izbjeglice, kako je predviđen Ženevskom konvencijom, ne može smatrati „naknadnim zahtjevom" u smislu članka 2. točke (q) i članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32 zahtjev za međunarodnu zaštitu u smislu Direktive 2011/95 koji je zainteresirana osoba podnijela državi članici nakon donošenja te prethodne odluke.

42 Iz Sporazuma između Unije, Islanda i Norveške ne može se izvesti nikakav drukčiji zaključak.

43 Točno je da, na temelju članka 1. tog sporazuma, Uredbu Dublin III provode ne samo države članice nego i Republika Island i Kraljevina Norveška. Stoga, u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj je dotična osoba podnijela zahtjev za priznavanje statusa izbjeglice jednoj od tih dviju trećih država, država članica kojoj je ta osoba podnijela novi zahtjev za međunarodnu zaštitu može, ako su ispunjeni uvjeti iz točke (c) ili točke (d) članka 18. stavka 1. te uredbe, zatražiti od Republike Islanda ili Kraljevine Norveške da ponovno prihvati navedenu osobu.

44 Međutim, iz toga se ne može zaključiti da, kada takav ponovni prihvat nije moguć ili do njega ne dođe, predmetna država članica ima pravo smatrati da novi zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je dotična osoba podnijela njezinim tijelima predstavlja „naknadni zahtjev" u smislu članka 33. stavka 2. točke (d) Direktive 2013/32.

45 Naime, iako Sporazum između Unije, Islanda i Norveške u biti predviđa provedbu od strane Republike Islanda i Kraljevine Norveške određenih odredbi Uredbe Dublin III te u članku 1. stavku 4. navodi da se, u tu svrhu, za upućivanja na „države članice" koja se nalaze u odredbama navedenima u prilogu tom sporazumu smatra da obuhvaćaju i te dvije treće države, činjenica je da u tu svrhu u tom prilogu nije preuzeta nijedna odredba Direktive 2011/95 ili Direktive 2013/32.

46 Čak i pod pretpostavkom da, kao što to navodi sud koji je uputio zahtjev, norveški sustav azila predviđa razinu zaštite tražiteljâ azila koja je istovjetna onoj predviđenoj Direktivom 2011/95, ta okolnost ne može dovesti do drukčijeg zaključka.

47 Osim činjenice da iz jednoznačnog teksta relevantnih odredbi Direktive 2013/32 proizlazi da se u trenutačnom stanju prava Unije treća država ne može izjednačiti s državom članicom u svrhu primjene njezina članka 33. stavka 2. točke (d), takvo izjednačavanje ne može ovisiti o ocjeni konkretne razine zaštite tražitelja azila u dotičnoj trećoj državi, jer bi to moglo utjecati na pravnu sigurnost.

48 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 33. stavak 2. točku (d) Direktive 2013/32, u vezi s njezinim člankom 2. točkom (q), treba tumačiti na način da mu se protivi propis države članice koji predviđa mogućnost odbacivanja kao nedopuštenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u smislu članka 2. točke (b) te direktive, koji je toj državi članici podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva čiji je prethodni zahtjev za priznavanje statusa izbjeglice, koji je bio podnesen trećoj državi koja provodi Uredbu Dublin III u skladu sa sporazumom između Unije, Islanda i Norveške, odbila ta treća država.

Troškovi

49 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Članak 33. stavak 2. točku (d) Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite, u vezi s njezinim člankom 2. točkom (q), treba tumačiti na način da mu se protivi propis države članice koji predviđa mogućnost odbacivanja kao nedopuštenog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u smislu članka 2. točke (b) te direktive, koji je toj državi članici podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva čiji je prethodni zahtjev za priznavanje statusa izbjeglice, koji je bio podnesen trećoj državi koja provodi Uredbu (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, u skladu sa sporazumom između Europske zajednice, Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za određivanje države nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenih u državi članici ili u Islandu ili u Norveškoj – Izjave, odbila ta treća država.

Potpisi